

Bouwteams als oplossing

Steeds complexer

Het werk in de openbare ruimte wordt steeds complexer. Dat heeft alles te maken met grote opgaven als klimaatadaptatie, duurzaamheid en de energietransitie. En ook bewoners willen meer betrokken worden. GWW-aannemer Roelofs werkt graag in de vorm van een bouwteam om goed in te kunnen spelen op de wensen.

Van gevel tot gevel', dat is vaak het motto bij een project in de openbare ruimte. Niet alleen de weg zelf, maar het hele gebied eromheen - en ook de ondergrond - heeft de aandacht nodig. Als vanzelf komen daar de grote opgaven, zoals klimaatadaptatie en de energietransitie, om de hoek kijken. Dat vraagt om nieuwe expertise: meer kennisdomeinen, maar vooral ook het verbinden van die domeinen. 'Wij hebben voor een GWW-aannemer (Grond-, Weg- en Waterbouw) een relatief grote afdeling voor advies- en ingenieursdiensten', zegt Henk Lankamp, commercieel manager bij Roelofs. 'Het maakt ongeveer de helft van onze activiteiten uit. We hebben het verdeeld in kennisclusters: mobiliteit, beheer & onderhoud, stedelijke waterbeheer en energie & milieu. Daarnaast hebben we mensen in dienst met specifieke kennis van groen in de openbare ruimte. En we werken samen met vaste kennispartners, al naar gelang de specifieke vragen rond een project dat wij uitvoeren.'

Lankamp ziet de relatief grote afdeling met advies- en ingenieursdiensten als een

voordeel in deze tijd. 'Vroeger waren de vragen vaak eenvoudiger. Bijvoorbeeld: het oude rioolstelsel eruit en een nieuw stelsel erin. Nu zie je vaak dat er vragen in het verlengde hiervan opkomen en daar komen onze kennisclusters goed van pas. Bijvoorbeeld: kan het hemelwater ook op een andere manier worden opgevangen dan via het riool, bijvoorbeeld in de vorm van een wadi of meer groen? Sowieso is er meer aandacht voor goede groeiplaatsen voor bomen, en er zijn ook nieuwe "gebruikers", zoals voorzieningen voor warme-koudeopslag. Met de ontwikkeling van de RES (Regionale Energiestrategie), de gemeentelijke Transitievisie Warmte en de Wijkuitvoeringsplannen wordt de behoefte aan veelzijdige én integrale kennis alleen maar sterker.'

Werken met bouwteams

De toenemende complexiteit heeft gevolgen voor de werkwijze en de organisatie rond een project. Lankamp: 'Niets is vervelender dan wanneer je gaande een project op nieuwe uitdagingen stuit die meer geld kosten. Voor extra budget is dan toestemming van de gemeenteraad nodig, met vaak gedoe, onzekerheid en vertraging tot gevolg.' Lankamp heeft dan ook een sterke voorkeur voor het werken met bouwteams. Dat zijn gelegenheidsteams rond een bouwproject met vertegenwoordigers van de opdrachtgever en opdrachtnemer die voor en tijdens het project regelmatig samenkomen. 'Voor het werk begint, zijn de uitgangspunten, de ambities en het budget helder in beeld. Je praat dan samen over hoe je met het beschikbare budget hier zo goed mogelijk

'Omdat je samen aan tafel zit, heb je ook samen alle benodigde kennis paraat'



Ook tijdens het project heeft een bouwteam duidelijk meerwaarde



Werk aan het Dr. Reilinghplein in Leerdam.

invulling aan kunt geven. Omdat je samen aan tafel zit, heb je ook samen alle benodigde kennis paraat.' 'Je kunt daarbij ook een instrument als Ambitiweb inzetten, dat duurzaamheidsthema's en de daaraan gekoppelde ambitieniveaus visueel weergeeft', voegt Marcel Baas, rayonmanager Midden bij Roelofs, toe.

Ook tijdens het project heeft een bouwteam duidelijk meerwaarde volgens Baas. 'Ook als je alles goed uitdenkt van tevoren, kunnen er nieuwe vragen opkomen. Met

een bouwteam kun je die veel sneller oplossen dan wanneer het terug moet naar de organisatie van de opdrachtgever. Zo waren we bij een project in Gennep bezig met een nieuwe fietstunnel. Tijdens het project gaven bewoners aan dat ze graag een groene middenberm met gescheiden rijbanen op de weg wilden die eroverheen liep. Dankzij het slagvaardige karakter van een bouwteam konden we daar goed op inspelen, onder meer met de inzet van 3D-visualisaties, en is de groene middenberm gerealiseerd.'

Dr. Reilinghplein, Leerdam

Goede ervaringen met een bouwteam waren er ook bij de herinrichting van het Dr. Reilinghplein, pal voor het stads kantoor van de gemeente Leerdam. Marcel Baas heeft er een goed gevoel aan overgehouden. 'Bij dit project kwam alles voorbij: groen, riolering, water, en ook het actief betrekken van bewoners tijdens de werkzaamheden. Ze hadden goede tips over hoe we de overlast konden minimaliseren en de bereikbaarheid tijdens het werk optimaliseren. Een speciaal punt was ook



het goed plaatsen van unieke betonplaten met speciaal profiel, die op maat waren vervaardigd in Duitsland: dat was bijna letterlijk een legpuzzel voor ons, die we netjes hebben gelegd.'

Lankamp noemt ook nog de mogelijkheden voor innovatieve oplossingen die je in een bouwteam makkelijker een plek kunt geven. 'Je zit er samen in en kunt de verwachtingen van tevoren goed op elkaar afstemmen - als je iets nieuws probeert, kan het ook mislukken. Maar als het goed gaat, kun je weer een "gereedschap" aan je gereedskapskist toevoegen. Zo waren we in Arnhem betrokken bij een project voor een nieuwe asfaltlaag op een weg. We hebben daarbij het oude asfalt ter plekke verwerkt in het nieuwe asfalt, uiteraard zonder concessies te doen aan de kwaliteit. Bij mijn weten is dit voor het eerst in Nederland met succes toegepast. We delen die kennis ook graag met ons netwerk.'

Tenslotte: realistische ambities

Lankamp en Baas werken kortom graag intensief samen met opdrachtgevers omdat de kans op een optimaal resultaat daarmee groter wordt. Zeker met extra vragen rond bijvoorbeeld duurzaamheid, klimaatadaptatie en de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt is dat het geval. Maar met het formeren van een team alleen ben je er niet, benadrukken de heren. 'Die extra eisen vragen extra inzet, extra kennis en vaak ook extra budget. Het is belangrijk dat een opdrachtgever dat ook zo ziet en niet als iets wat je er even bij doet bij de uitvraag. Want het werkt voor iedereen prettiger als je van tevoren een realistisch beeld hebt en het resultaat de ambities goed weerspiegelt. 



Het Dr. Reilinghplein na oplevering. De glazen kubussen zijn in 1992 vervaardigd door kunstenaars Marijke de Goey en op het plein geplaatst om het imago van 'glasstad' Leerdam te versterken. Tijdens de bouwwerkzaamheden zijn de kubussen met betonnen sokkels tijdelijk opgeslagen in het Nationaal Glasmuseum en later zeer nauwkeurig in de bestrating teruggeplaatst.